

COMMUNICATIECAFÉ

3 OKTOBER 2023

KLIMAATADAPTATIE: COMMUNICEER VRIJ VAN JARGON!

Jargon is vaktaal die veilig voelt, maar lezers uitsluit. Vrij van jargon communiceren is leuker en effectiever: je boodschap bereikt een groter publiek, wordt door meer mensen begrepen én roept sneller een gevoel op. Bij een onderwerp als klimaatadaptatie is het daarom van belang dat we wegblijven van jargon.

Op dinsdag 3 oktober organiseerden wij samen met communicatiebureau **Helder en Duidelijk** een offline bijeenkomst voor de community communicatie klimaatadaptatie*. Tijdens de bijeenkomst gingen we in gesprek met een groep van 25 man over hoe je jargon kunt omzetten naar duidelijke taal.

Lees hieronder het verslag van deze bijeenkomst

* Deze community bestaat uit ruim 75 communicatiemedewerkers en -adviseurs die zich bezighouden met klimaatadaptatie. Ze komen samen om kennis uit te wisselen en content te delen.

BIJeenkomst 3 oktober 2023 / verslag

Om te beginnen; **wat is jargon?** De aanwezigen zien jargon als moeilijke woorden, technisch, vaktaal, specifiek voor functie of sector. Maar ook als het gebruik van woorden die mensen buiten de sector niet begrijpen.

De Van Dale omschrijft jargon als volgt:

jargon¹

jar·gon

zelfstandig naamwoord • het • jargons

1824, Frans

1 verouderd koeterwaals², brabbeltaal

2 voor oningewijden moeilijk te begrijpen taal
≈ groepstaal, vaktaal

ook als tweede lid in samenstellingen als de volgende, waarin het eerste lid een groep, kring, vakgebied of kennisdomein noemt, ter aanduiding van de eigen, voor buitenstaanders onbegrijpelijke taal die daarbinnen gebruikt wordt: **ambtenarenjargon**, **bankiersjargon**, **beleggersjargon**, **doktersjargon**, **economenjargon**, **EU-jargon**, **filmjargon**, **homojargon**, **hulpverlenersjargon**, **managementjargon**, **managersjargon** → Meer voorbeelden

3 niet algemeen Bargoens¹ (1)

Binnen het vakgebied klimaatadaptatie gebruiken wij veel jargon. En ja, klimaatadaptatie is ook jargon. Woorden als aanhaken, hemelwater, duiker, wadi, integraal, borgen, opschalen en stand beleid zijn slechts enkele voorbeelden van ons jargon. Naast deze vaktaal gebruiken wij ook veel afkortingen, denk aan het DPRA, NUP KA en CFEZIL. Daarbij zijn we ook *a hugh fan* van Engelse woorden, zoals *quickscan*, *assessment* of *community*.

Maar is dit erg? Of heeft jargon ook voordelen? De aanwezigen gaven aan dat het soms ook efficiënt is, want een afkorting scheelt tijd en wordt door collega's begrepen.

BIJeenkomst 3 oktober 2023 / verslag

Andere voordelen van jargon:

- Het voelt veilig en vertrouwd, 'ons kent ons'
- Het is makkelijk, je bent het gewend
- Het komt professioneel over, denken we
- Het kan verbloemen dat je iets niet zeker weet
- Scheelt tijd, zeker bij afkortingen
- Sluit mensen uit, handig bij vacatures

De introductie van dit verslag laat het al doorschemeren. Wij zijn er voorstander van om niet te communiceren met jargon. Waarom niet? Een mooi voorbeeld kwam tijdens deze bijeenkomst uit de zaal. Bij het woord opschalen gaf een deelnemer aan dit te definiëren als hogerop gaan in de organisatie. Dit gebeurt bijvoorbeeld als er een probleem is. Een andere deelnemer zei dat opschalen uitbreiden betekent. Als een bepaalde aanpak werkt, kun je dit uitbreiden naar andere gebieden. Als deze twee personen een gesprek voeren, begrijpen ze elkaar dan?

Andere nadelen van jargon:

- Sluit mensen uit
- Is moeilijk te lezen
- Zegt niets, denk aan taal als stippen op de horizon, scenario's, tijdpaden
- Verbloemt de boodschap
- Roept vragen op
- Kost tijd
- Klopt niet met de missie van de overheid; de burger centraal

BIJeenkomst 3 oktober 2023 / verslag

En zeg nou eerlijk, in hoeverre begrijp jij de onderstaande tekst?

‘In de zomer van 2019 zijn partners (DPRA werkregio’s, waterschappen en veiligheidsregio’s) ambtelijk benaderd om bilateraal inhoudelijk te reageren op de (bandbreedte van de) verkenning en aan te geven waar volgens hen de provinciale meerwaarde zat. De verkenning is afgesloten met een gezamenlijke ambtelijke consultatiesessie met de partners, waar de input van de bilaterale gesprekken was verwerkt tot een voorstel voor de provinciale inzet op het thema voor de komende jaren.’

Bron: Klimaatadaptatie Noord-Holland

De kans is groot dat je sommige woorden niet kent of begrijpt en dat de tekst daarom ruimte laat voor interpretatie. Dus: een oproep aan alle communicatieadviseurs! **Stel jezelf de volgende vragen** als je bezig bent met een tekst of presentatie:

1. Gebruik ik jargon?
2. Is dit jargon echt nodig?
3. Hoe kan het duidelijker? Als het niet makkelijker verwoord kan worden, denk dan aan ondersteunend beeld of een video.
4. In hoeverre moet ik volledig zijn? Moet ik bijvoorbeeld uitleggen wat een duiker is? Of is het genoeg om te zeggen dat er gewerkt wordt aan het riool?

Wil je meer weten over de Jargonpolitie?

Neem contact op met Helder en Duidelijk via ria@helder-en-duidelijk.nl.

BIJeenkomst 3 oktober 2023 / **VERSLAG**

Tijdens deze bijeenkomst was er ook ruimte om vragen te stellen en informatie te delen.

Loop jij ook rond met een communicatievraag en zou je graag een mening willen van mede-communicatieadviseurs? Meld je dan aan voor de 'community communicatie klimaatadaptatie'. Zo kun je gedurende het jaar om gratis advies vragen! Meld je aan door een mailtje te sturen naar Nadia van den Berg: nadia@samenklimaatbestendig.nl.

Meer informatie over de community communicatie?

Neem contact op met [Nadia van den Berg](#).

Meld je HIER aan voor onze nieuwsbrief over communicatie.

Zo blijf je op de hoogte van een volgende sessie.